

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 12. april 2016 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål nr. 144 (Alm. del)

Vil ministeren udarbejde en sammenligning af det danske SU-system med det svenske og norske samt andre sammenlignelige lande?

Svar

Det er generelt vanskeligt at sammenligne støttesystemer og ydelsesniveauer lande i mellem, og en lang række forskellige parametre skal tages i betragtning, hvis målet er at kunne vurdere opbygning og sammensætning af forskellige støttesystemer.

Selv mellem de nordiske landes støttesystemer, som i størst udstrækning ligner det danske støttesystem, er der væsentlige forskelle i tildelingsgrundlaget. Nedenstående beskrivelser giver ikke et dækkende billede af de norske, svenske og finske systemer, men er et udpluk af de væsentlige træk baseret på tilgængelige oplysninger om støtte til studerende i videregående uddannelse.

Sammenligninger med andre lande end de nordiske vurderes at være forbundet med flere usikkerheder. Blandt andet det forhold, at der i sammenligningerne skal tages højde for de enkelte landes velfærdsmodeller, vanskeliggør sammenligninger.

Norge

I Norge ydes støtte som et lån (basisstøtten), hvor op til 40 pct. af basisstøtten konverteres fra lån til stipendium i takt med, at den studerende fuldfører uddannelsen ved at optjene ECTS. Lån kan konverteres til stipendium, hvis uddannelsen afsluttes inden for 8 år fra studiestart. Der er mulighed for at være op til 60 ECTS forsinket i uddannelsen, inden støtteudbetalingerne stoppes. De studerende kan kun modtage stipendium til den normerede studietid. Eventuelle forsinkelser på op til 60 ECTS (svarende til den normerede studietid for et studieår) ydes som lån uden mulighed for konvertering.

Stipendiet er på samme måde som i Danmark indtægts- og formuekontrolleret, men der betales ikke skat af støtten. Studerende modtager støtte i 10 måneder om året (der er ikke udbetalinger i juni og juli).

Lånene er rentefri i normal studietid. Lånet bliver herefter forrentet med renten på statsobligationer (statscertifikater) med en resterende løbetid fra 0 til 3 måneder. Hertil kommer 1 pct. p.a. til delvis dækning af administration og tab. Låntager kan vælge at binde renten for en periode på 3 år eller 5 år. Renten bliver da fastsat efter renten på statsobligationer med en restløbetid på 3 år eller 5 år. Hertil kommer 1

10. maj 2016

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4

Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 16/012336-04

pct. p.a. til delvis dækning af administration og tab. Fra 2008 har det været muligt at binde renten for en periode på 10 år. Tilbagebetalingen begynder normalt cirka 7 måneder efter, at uddannelsen er afsluttet. Sædvanlig tilbagebetalingstid er 20 år, men lånet skal være tilbagebetalt, inden låntageren fylder 65 år.

Sverige

Studerende i videregående uddannelse i Sverige kan få støtte i sammenlagt 240 uger, der kan fordeles fleksibelt svarende til studier på heltid i 6 år. I rammen på de 240 uger er der ikke indregnet støtte i sommerferien.

Studerende i videregående uddannelser skal bestå 75 pct. af deres studiepoint (ECTS) i et studieår, dog kun 62,5 pct. det første studieår af en videregående uddannelse. Et studieår udgør i Sverige sædvanligvis 40 uger (ingen SU i sommerferien) og skal modsvares af 60 studiepoint (ECTS). Det betyder, at en studerende skal bestå 45 studiepoint ud af 60 (75 pct.) for fortsat at kunne oppebære studiestøtte (på første år dog kun 37 studiepoint ud af 60 (62,5 pct.)).

Der ansøges om studiestøtte årligt og i forbindelse med ansøgning, sker der en prøvning af studieresultaterne (ECTS) på baggrund af indberetning fra uddannelsesinstitutionerne. En studerende der ikke har bestået de krævede antal studiepoint, får afslag på ansøgning med mindre særlige forhold skal tages i betragtning, f.eks. sygdom.

Studiestøtten reduceres, hvis den studerendes indkomst pr. kalenderhalvår overstiger et vist fribeløb. For studier på 20 uger er det halvårslige fribeløb 86.007 SEK (2014-sats). Er studierne kortere eller længere end 20 uger formindskes/forøges fribeløbet.

Der tages ikke hensyn til den studerendes formue.

Studielånet forrentes fra og med udbetalingsdagen. Renteniveauet fastsættes årligt af regeringen. Tilbagebetalingen påbegyndes tidligst 1/2 - 1 1/2 år efter, at den studerende sidst har fået studiestøtte. Størrelsen af den årlige ydelse afhænger af gældens størrelse, låntagerens alder og længden af tilbagebetalingsperioden. Den maksimale tilbagebetalingsperiode er 25 år. Lånet afskrives ved dødsfald, eller når debitor er fyldt 68 år.

Finland

Støtten til studerende på videregående uddannelser i Finland afhænger af den normerede længde for studiet. Studier, som svarer til et læseår, dvs. 60 ECTS-point, berettiger til 9 måneders støtte. Den maksimale støttetid er støttetiden svarende til antallet af studiepoint plus 5 måneder.

Studerende modtager støtte i 9 måneder om året. Udover studiestøtte kan den studerende også få måltidsstøtte, boligtilskud og statsgaranterede studielån.

Som indkomst regnes stipendier og skattepligtige indkomster for hele kalenderåret (bortset fra studiestøtte). Indkomstgrænsen (fribeløbet) tager udgangspunkt i antallet af støttemåneder.

For hver måned med støtte (studiepenning eller bostadstillæg) er indkomstgrænsen i studieåret 660 EUR og for måneder uden støtte 1.970 EUR. For eksempel har en studerende med ni støttemåneder en årsindkomstgrænse på 11.850 EUR. De

studerende kan have indkomst op til årsindkomstgrænsen (fribeløbet) uafhængigt af hvilke måneder de får støtte. Det man tjener uden for uddannelsesperioden indgår ikke i indkomstkontrollen.

Studerende kan regulere fribeløbet gennem fravalg af støtte eller tilbagebetaling af udbetalt støtte til og med marts måned året efter, støtten er udbetalt. Indkomstkontrollen foretages på basis af skatteoplysninger. For hver påbegyndt overskridelse af fribeløbet på 1.310 EUR i studieåret 2013/14 tilbagekræves én måneds støtte (studiepenning og bostadstillæg). Beløbet forhøjes med 15 procent.

Formuen er uden betydning for støttens størrelse.

Studerende i videregående uddannelser, som får studiestøtte bevilges statsgaranti for studielån uden ansøgning. Når FPA har bevilget statsgaranti for et studielån, skal den studerende ansøge om studielån hos en bank. Det er banken, som beslutter, om lånet kan bevilges. Renten og vilkårene aftales med banken. Renterne kapitaliseres, mens man får studiestøtte samt i terminsperioden efter studiestøttetiden. Dog betaler den studerende selv hvert halvår en rente på 1 procent, hvis beløbet er mindst 15 EUR.

Hvis den studerende fuldfører uddannelsen inden for normeret tid, og ved slutningen af den termin, hvor uddannelsen blev fuldført, har en restgæld på over 2.500 EUR, kan den studerende få et studielånsafdrag i beskatningen. Studielånsafdraget er 30 procent af den del af studielånet, som overstiger 2.500 EUR.

Hensigten med uddannelsesstøtten er blandt andet, at det ikke er økonomien, men de unges evner og interesser, der er afgørende for, hvorvidt de uddanner sig. En del af de studerende finansierer studierne med stipendier, evt. lån og erhvervsindkomst i et begrænset omfang. Tabel 1 viser en oversigt over støtte, uddannelseslån samt mulighed for erhvervsarbejde i de fire lande.

Tabel 1.

Typisk maksimale støttebeløb i de nordiske lande i undervisningsåret 2013/2014 omregnet til DKK

	Danmark	Finland 1)	Sverige 2)	Norge 2)
Stipendier	69.638	33.542	23.597	33.433
Lån	35.624	20.143	51.724	50.149
Studiestøtte i alt før skat	105.262	53.684	75.321	83.582
<i>Indeks</i>	100	51	72	79
Studiestøtte efter skat	97.161	53.684	75.321	83.582
<i>Indeks</i>	100	55	78	86
Stipendier og erhvervsindkomst efter skat	101.294	69.247	76.759	97.590
<i>Indeks</i>	100	68	76	96
Studiestøtte og erhvervsindkomst efter skat	136.918	89.389	128.483	147.739
<i>Indeks</i>	100	65	94	108

1) Stipendium i Finland består af studiepenning og bostadstillæg. Kun studiepenningen er skattepligtig indkomst. Hvis man får studiepenning og ikke har anden indkomst betaler man ikke skat af studiepenningen på grund af studiepenningsafdraget.

2) I Sverige og Norge og på Færøerne er stipendier skattefrie.

Kilde: Typisk maksimale støttebeløb i de nordiske lande 1983/1984 – 2013/2014

Med venlig hilsen

Ulla Tørnæs